

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE
la proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal

Titlul analizei impactului	Analiza de impact la proiectul de hotărâre de Guvern pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal
Data:	2023
Autoritatea administrației publice autor:	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
Subdiviziunea:	Direcția infrastructura calității și supravegherea pieței
Persoana responsabilă și informația de contact:	Viorica Bejan, tel. (022) 250-642 email: viorica.bejan@mmed.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
<i>a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate</i>	
Analiza de impact se bazează pe analiza aplicării cadrului legal existent privind sticla cristal. Actualmente este în vigoare ordinul nr. OMCDT73/2006 din 04.12.2006 pentru aprobarea reglementărilor tehnice cu privire la sticla cristal al Agenției Construcții și Dezvoltare a Teritoriului, care relatează unele aspecte ale Directivei Consiliului nr. 69/493/CEE privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la sticla cristal. Urmare a analizei cadrului legal existent și modului de punere în aplicare a acestuia este necesară abordarea următoarelor aspecte: 1. statutului juridic al actului normativ în vigoare este în contradicție cu prevederile Legii nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică; 2. utilizarea prevederilor ce țin de Noul Cadru Legislativ cum ar fi - „cerințe esențiale”, aplicarea cărora către produsele din sticla cristal se consideră a fi excesivă și confuză. 3. metode de încercări stabile nu corespund metodelor de încercări conform Directivei Consiliului nr. 69/493/CEE pentru produsele din sticlă cristal. 4. cerința de aplicare a marcajului de conformitate SM stabilită incorect și care duce în eroare atât organul de supraveghere a pieței cât și consumatorii; 5. informarea completă asupra clasificării și caracteristicilor produselor din sticla cristal în scopul asigurării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor, inclusiv în cazul unor practici comerciale incorecte. Totodată, pentru îndeplinirea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dar și pentru executarea priorităților strategice necesare pentru deschiderea negocierilor de aderare, „Republica Moldova trebuie să analizeze întreaga sa legislație și practicile administrative din domeniul nearmonizat pentru a verifica respectarea obligațiilor incluse în articolele 34-36 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în jurisprudența Curții Europene de Justiție”. În acest sens transpunerea legislației UE din domeniul nearmonizat, din care face parte Directiva Consiliului nr. 69/493/CEE, este o prioritate.	
<i>b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate.</i>	
Consolidarea funcționării pieței interne prin eliminarea barierelor tehnice din calea comerțului și prin implementarea obligațiilor Republicii Moldova față de Uniunea Europeană, precum și asigurarea condițiilor pentru introducerea pe piață a unor produse sigure, care să favorizeze o piață concurențială este dreptul legiuitorului în raport cu activitățile economice și drepturile consumatorilor. Legislația UE în domeniul produselor din sticlă cristal acoperă dispozițiile referitoare la utilizarea unei descrieri speciale a produselor din sticlă cristal și la obligația care rezultă cu privire la etichetarea acestor produse în dependență de compoziția lor. Dispozițiile menționate au fost	

adoptate în scopul excluderii denaturării concurenței și asigurarea liberei circulații a produselor din sticlă cristal. Astfel, țările membre UE au adoptat în legislația națională cerințe identice, care conțin descrieri pentru diferite categorii de sticlă cristal și caracteristicile categoriilor respective și care au ca scop protejarea atât a consumatorului împotriva fraudelor, cât și a operatorilor economici care respectă aceste dispoziții. Totodată, pentru punerea în aplicare a cerințelor comunitare au fost adoptate metodele standard pentru determinarea proprietăților fizice și chimice ale produselor din sticlă cristal.

Cu toate acestea legislația națională, și anume ordinul nr. OMCDT73/2006 conține prevederi contradictorii prevederilor menționate supra și care sunt stabilite în actul european. Astfel, ordinul înglobează un șir de prevederi, după cum urmează:

- Capitolul „cerințe esențiale pentru grupele de produse respective”

Cauza „Cassis de Dijon” este bine cunoscută nu numai pentru rolul important pe care l-a jucat în promovarea principiului recunoașterii reciproce, ci și pentru rolul său crucial în ceea ce privește modificarea abordării UE în materie de armonizare tehnică, sub aspecte fundamentale. Astfel, cerințele esențiale definesc rezultatele care trebuie obținute sau pericolele care trebuie înlăturate, dar nu precizează soluțiile tehnice în această privință. Un principiu fundamental al unei mari părți din legislația de armonizare a Uniunii constă în limitarea armonizării legislative la cerințele esențiale care sunt de interes public. Astfel de cerințe se referă la protecția sănătății și a securității utilizatorilor dar pot viza și alte cerințe fundamentale (de exemplu, protecția bunurilor, a resurselor limitate sau a mediului).

Domeniul nearmonizat, din care face parte Directiva nr. 69/493/CEE, reflecta modul tradițional în care autoritățile naționale elaborează legislația tehnică, acordând atenție celor mai mici detalii – în general, din cauza unei lipse de încredere în rigurozitatea operatorilor economici în diferite domenii cum ar fi sănătatea publică și siguranța publică. Recurgerea permanentă la această tehnică într-o serie de sectoare este justificată prin motive care țin de politica publică și/sau acorduri internaționale care nu pot fi modificate unilateral, precum în cazul legislației în domeniul sticlei cristal, domeniul auto, domeniul produselor alimentare, etc.

Urmare celor expuse, prevederea „cerințe esențiale” este utilizată incorect și care duce în eroare organele de supraveghere a pieței și consumatorii. Suplimentar, capitolul „cerințe esențiale” conține cerințe naționale, care diferă de prevederile Directivei nr. 69/493/CEE – rezistența la apă; stabilitate termică; cerințe către suprafața produselor, muchii și rosturi, acoperiri decorative, fixarea mânerilor; activitatea radionuclizilor.

- Capitolul „procedurile de evaluare a conformității”

În ce constă evaluarea conformității?

- a) evaluarea conformității este procesul desfășurat de producător prin care se demonstrează dacă au fost îndeplinite cerințele specificate pentru un produs;
- b) un produs face obiectul unei evaluări a conformității atât în cursul fazei de proiectare, cât și al fazei de producție.

Evaluarea conformității este definită în Decizia nr. 768/2008/CE în special în ceea ce privește legislația de armonizare a Uniunii în temeiul „noii abordări” și, în prezent, în temeiul Noului Cadru Legislativ. Astfel, un produs face obiectul unei evaluări a conformității atât în cursul fazei de proiectare, cât și al fazei de producție. Evaluarea conformității este responsabilitatea producătorului. Chiar dacă proiectarea sau producția sunt subcontractate, producătorul rămâne în continuare responsabil cu efectuarea evaluării conformității. În cadrul legislației de armonizare a Uniunii, procedurile de evaluare a conformității sunt compuse din unul sau două module de evaluare a conformității. Legislația de armonizare a Uniunii stabilește procedurile de evaluare a conformității, fie nelăsând producătorului nicio posibilitate de a alege, fie stabilind o gamă de proceduri din care producătorul trebuie să aleagă. Sunt opt module de evaluare a conformității desemnate cu litere de la A la H. Modulele stabilesc responsabilitățile producătorului (și pe cele ale reprezentatului său autorizat), precum și gradul de participare a organismului intern de evaluare a conformității acreditat sau a organismului de evaluare a conformității notificat. Acestea constituie componentele procedurilor de evaluare a conformității prevăzute în Decizia nr. 768/2008/CE, și anume „seria orizontală”.

Prevederile capitolului „procedurile de evaluare a conformității”, specificate în ordinul nr. OMCDT73/2006, se limitează la descrierea metodelor de încercare. Ca urmare, capitolul nu se încadrează în prevederile menționate supra. Altfel, ordinul face referință la metode de încercare pentru determinarea cedării în mediile de extracție a substanțelor străine, care nu se regăsesc în Directiva nr. 69/493/CEE și care se aprobă de către Ministerul Sănătății.

Totodată, capitolul conține referințe la „Organismul Național de Asigurare a Conformității Produselor” și „Sistemul Național de Asigurare a Conformității Produselor”, care nu se regăsesc în legislația națională în vigoare.

În consecință, prevederile capitolului intră în contradicție cu Directiva nr. 69/493/CEE.

- Capitolul „regulile de aplicare a mărcii naționale de conformitate SM”

Marcarea produsului cu marcajul de conformitate SM indică conformitatea acestuia cu cerințele esențiale stabilite de reglementarea tehnică aplicabilă care transpune legislația comunitară de armonizare. Astfel, cerințele privind aplicarea marcajului de conformitate SM sunt identice cerințelor de aplicare a marcajului CE.

Marcajul CE este un indicator-cheie al conformității unui produs cu legislația UE și permite libera circulație a produselor în cadrul SEE și pe piața Turciei, indiferent dacă acestea sunt fabricate în cadrul SEE, în Turcia sau într-o altă țară. Marcajul CE indică conformitatea produsului cu cerințele stabilite în legislația de armonizare a Uniunii. Prin urmare, marcajul CE trebuie să fie considerat o informație esențială pentru autoritățile din statele membre și pentru celelalte părți interesate, de exemplu, distribuitorii. Marcajul CE nu servește unui rol comercial, în sensul că nu constituie un instrument de marketing. Marcajul CE este consecința vizibilă a întregului proces care cuprinde evaluarea conformității în sens larg și indică faptul că un produs este declarat de către producător ca fiind conform cu legislația de armonizare a Uniunii.

Sumând cele expuse, prevederea expusă în ordinul nr. OMCDT73/2006 privind marcajul de conformitate SM este aplicată contrar Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.

Un alt aspect important care poate fi identificat este – în ce măsură reglementarea produselor din sticlă cristal prin ordinul nr. OMCDT73/2006 asigură drepturile și interesele legitime ale consumatorilor, inclusiv în cazul unor practici comerciale incorecte.

Este cunoscut, că principalele drepturi ale consumatorilor sunt următoarele:

- de a fi protejați împotriva riscului de a achiziționa un produs sau de a li se presta un serviciu care ar putea să le prejudicieze viața, sănătatea sau securitatea ori să le afecteze drepturile și interesele legitime;
- de a fi informați complet, corect și precis asupra caracteristicilor produselor și serviciilor, astfel încât decizia pe care o adoptă în legătură cu acestea să corespundă cât mai bine nevoilor lor, precum și de a fi educați în calitatea lor de consumatori;
- de a avea acces la piețe care le asigură o gamă variată de produse și servicii de calitate;
- de a fi despăgubiți pentru pagubele generate de calitatea necorespunzătoare a produselor și serviciilor, folosind în acest scop mijloace prevăzute de lege;
- de a se organiza în asociații de consumatori, în scopul apărării intereselor lor;
- de a refuza încheierea contractelor care cuprind clauze abuzive, conform prevederilor legale în vigoare;
- de a nu li se interzice de către un operator economic să obțină un beneficiu prevăzut în mod expres de lege.

Politica de protecție a consumatorilor continuă să se confrunte cu provocări. Practicile abuzive la scară largă care au afectat consumatorii au subminat încrederea acestora în activitatea de reglementare și supraveghere a pieței. Activitatea de supraveghere a pieței în domeniul produselor din sticlă cristal se desfășoară în baza Legii nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare. Conform ordinului nr. OMCDT73/2006 produsele din sticlă cristal, pot fi introduse pe piață dacă sunt etichetate conform legislației în vigoare privind protecția consumatorilor.

În procesul de supraveghe a pieței principalele abateri care ar putea reieși în urma controalelor, sunt:

- abateri privind informarea consumatorilor, prin elemente de identificare / caracterizare;
- abateri privind clasificarea și etichetarea corespunzătoare a produselor din sticlă cristal;
- abateri privind desfășurarea promoțiilor;
- practici comerciale incorecte.

Analizând rapoartele anuale privind supravegherea pieței, s-a remarcat faptul că, pentru produsele din sticla cristal acestea cuprind informații referitoare la activitatea planificată de supraveghe a pieței. În scopul analizei rezultatelor supravegherii pieței a fost propus autorității de supraveghe completarea tabelului cu indicatorii relevanți pentru produsele din sticla cristal.

sticlă cristal			
Indicatori / Anul	2020	2021	2022
număr inspecții	-		-
- număr inspecții planificate	-	1	-
- număr inspecții inopinate	-	-	-
număr total diferite modele de produse inspectate	-	<i>Aleatoriu, de rând cu alte produse, au fost verificate și produsele din sticlă cristal : 2 seturi de pahare din cristal. Conform rezultatelor controlului, s-a constatat că produsele dețin avize sanitare, informația în limba de stat despre produs, corespunde prevederilor documentelor normative.</i>	-
număr produse verificate în colaborare cu autoritățile vamale	-	-	-
număr produse testate în laboratoare	-	-	-
număr produse neconforme	-	-	-
număr sancțiuni	-	-	-
număr produse pentru care s-au întreprins măsuri corective	-	-	-
număr produse pentru care s-au întreprins măsuri restrictive	-	-	-

Informațiile raportate pentru această categorie de produse nu pot face obiectul unor analize a trendurilor/evoluției, dat fiind faptul că pe perioada anilor 2020-2022 a fost efectuată o singură acțiune de supraveghe a pieței pentru un singur sortiment de produs – pahare din sticlă cristal. Totodată, se remarcă faptul că nu au existat produse ce aparțin sectorului sticlă cristal care să fie verificate în colaborare cu autoritățile vamale. Acest fapt se datorează în principal lipsei de colaborare cu autoritățile vamale. Concomitent, având în vedere datele prezentate supra nu este posibil de a prezenta date veridice privind nivelul de calitate și modul de marcarea a produselor din sticla cristal puse la dispoziție pe piața în prezent. Totuși, fiind cu toții consumatori, observăm, că în marea sa majoritate produsele din sticlă cristal nu conțin marcarea prevăzută atât de ordinul nr. OMCDT73/2006 cât și de proiectul hotărârii de Guvern.

Urmare celor expuse, se poate concluziona că datorită marcării neomogene se duce în eroare consumatorul, ceea ce cauzează prejudicii prin prisma practicilor comerciale incorecte. Este necesar să se precizeze în mod clar cerințele pe care trebuie să le îndeplinească produsul din sticlă cristal la punerea la dispoziție pe piață, precum și marcarea acestuia în funcție de cerințele stabilite.

Dacă încercăm să analizăm respectarea de către producătorii autohtoni a prevederilor legale ce țin de sticla cristal, remarcăm că în Republica Moldova astfel de producători nu sunt înregistrați.

Produsele din sticlă cristal sunt importate pentru a fi puse la dispoziție pe piața națională. Conform datelor Sistemului informațional ASYCUDA în anul 2022 în Republica Moldova au fost importate produse din sticlă cristal în valoare de 212 050 192, 38 lei de către cel mult 15 importatori. Țările din care au fost importate produsele sunt: România, Italia, Cehia, Turcia, Polonia, Germania, Ucraina, Rusia, Belarus. Analizând structura importurilor se concluzionează, că:

- 84,9 % din importuri provin din țările UE și Turcia;
- 2,1 % din importuri provin din Ucraina;
- 15,1% din importuri provin din Belarus și Rusia.

Astfel, conformarea la cerințele stabilite în cadrul legal existent precum și în proiectul hotărârii de Guvern posibil poate afecta importatorii de produse din sticla cristal importate din Belarus și Rusia, care constituie 15,1 % din cota de piață. Cu toate acestea intervenția privind marcarea este neesențială, deoarece a fost stabilită în anul 2006 prin ordinul nr. OMCDT73/2006.

Prin urmare, scopul general al reglementării este excluderea diferențelor de compoziție sau caracteristici dintre aceleași produse comercializate și prevede mijloace clare și suficiente pentru eliminarea efectelor negative ale practicilor înșelătoare, care sunt echivalente cu legislația UE.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Apariția problemelor expuse sunt de următoarea geneză:

Problemele de implementare și practicile actuale de punere la dispoziție pe piață a produselor din sticlă cristal sunt în mare parte cauzate de un complex de factori care au la bază deficiențele cadrului de reglementare, abordările care nu sunt racordate la regulamentele și standardele europene.

Astfel, ordinul nr. OMCDT73/2006 stabilește cerințe nespecifice pentru produsele din sticla cristal. Ca urmare, agentul economic este obligat să pună la dispoziția autorității de supraveghere a pieței documentația tehnică care trebuie să conțină:

- documentele de fondator ale furnizorului;
- avizul sanitar;
- rapoartele de încercări, cu indicarea conținutului de plumb și conținutului de radionuclizi naturali;

Deși ordinul nr. OMCDT73/2006 trebuia să asigure într-o măsură oarecare un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, implementarea acestuia a creat impedimente pentru agenții economici la punerea la dispoziție pe piață a produselor.

Astfel, a fost denaturat conceptul legislației europene privind sticla cristal, care expres stabilește că numai produsele etichetate conform cerințelor Directivei nr. 69/493/CEE pot fi puse la dispoziție pe piață. Totodată, operatorul economic, aplică marcajul respectiv numai dacă produsele din sticla cristal respectă clasificarea și caracteristicile de fabricație stabilite în actul normativ european.

O altă cauză ține de suprapunerile și ineficiențele supravegherii pieței. Este vorba de faptul, că supravegherea pieței se bazează pe existența avizului sanitar, pe care agentul economic este obligat să-l dețină la punerea la dispoziție pe piață a produselor. Deci se constată o supraveghere a pieței formală, fără aplicarea unei evaluări bazate pe risc. Ținând cont, că pe parcursul a trei ani a fost efectuat numai un singur control al produselor din sticla cristal mai multe detalii în cazul dat nici nu pot fi abordate.

Spre exemplu, în anul 2022 Comisariatul Regional pentru Protecția Consumatorilor Regiunea Centru (CRPCRC) România, a desfășurat o serie de acțiuni de verificare a respectării prevederilor legale privind clasificarea și marcarea produselor din sticlă cristal, aflate la comercializare, care face parte dintr-o tematică națională de control.

Astfel, pe raza județelor Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu, au fost controlați 48 de operatori economici, la 45 dintre aceștia constatându-se abateri de la cadrul legal. Valoarea produselor controlate s-a ridicat la 134.000 lei.

Pentru neregulile constatate, comisarii CRPCRC au aplicat următoarele sancțiuni:

- 33 amenzi contravenționale, în valoare totală de 260.000 lei;
- 22 avertismente;

- oprirea temporară de la comercializare a peste 900 de produse neconforme, în valoare de circa 80.000 lei.

Pentru a ține cont de cele expuse și a preciza cadrul în care produsele din sticlă cristal pot fi puse la dispoziție pe piață, se consideră transpunerea și implementarea Directivei nr. 69/493/CEE.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Ordinul nr. OMCDT73/2006 din 04.12.2006 pentru aprobarea reglementărilor tehnice cu privire la sticlă cristal a fost elaborat de către Agenția Construcții și Dezvoltare a Teritoriului urmare a aprobării Hotărârii Guvernului nr.873/2004 cu privire la aprobarea Programului național de elaborare a reglementărilor tehnice. Prevederile ordinului au intrat în vigoare la data publicării.

Cu toate că actul normativ menționat este pus în aplicare, acesta nu respectă prevederile actelor normative în vigoare. Astfel, în temeiul Legii nr. 420/2006 privind activitatea de reglementare tehnică caracteristicile unui produs sau procedeele și metodele de producție ale acestuia, inclusiv prevederile administrative care se aplică, a căror respectare este obligatorie se stabilesc în reglementări tehnice, care se aprobă prin Legi sau acte normative ale Guvernului.

Având în vedere cadrul legal imperfect, se presupune că produsele din sticlă cristal puse la dispoziție pe piață nu asigură în modul stabilit drepturile consumatorilor.

Concluzionând datele expuse la lit. b) se constată, că în cazul neintervenției privind cadrul legal existent, societatea va fi expusă în continuare unui risc major ce ține de comercializarea produselor din sticlă cristal neconforme. Deci consumatorii sunt cei care vor fi afectați în continuare. Autoritatea trebuie să soluționeze problema neconcordanței cadrului legal, deoarece aceasta poate duce la cazuri grave de aplicare a practicilor comerciale înșelătoare.

Totodată agenții economici se confruntă cu obligativitatea de a deține avize sanitare pentru produsele din sticlă cristal. Consumatorii sunt afectați în măsura în care informațiile pe care le primesc legate de produs sunt parțiale și, pe această bază, pot fi irelevante și pot fi o sursă potențială de confuzie.

Problemele identificate vor persista dacă nu se fac modificări ale cadrului normativ. Fără informații suficiente și adecvate furnizate de producător cu privire la etichetarea produsului din sticlă cristal, punerea la dispoziție pe piață a acestuia generează un șir de neconformități și duce în eroare consumatorul. Este necesar să se precizeze în mod clar cerințele pe care trebuie să le îndeplinească produsul din sticlă cristal la punerea la dispoziție pe piață, precum și activitățile de supraveghere a pieței, care au drept scop protecția consumatorilor. În caz contrar potențiale efecte negative asupra protecției consumatorilor, asupra activității pieței interne vor persista.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului.

Ordinul nr. OMCDT73/2006 din 04.12.2006 pentru aprobarea reglementărilor tehnice cu privire la sticlă cristal.

Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare stabilește cadrul legal pentru supravegherea pieței în ceea ce privește produsele nealimentare pentru a asigura că respectivele produse îndeplinesc cerințele esențiale care oferă un nivel înalt de protecție a intereselor publice, precum sănătatea și siguranța în general, sănătatea și siguranța la locul de muncă, protecția consumatorilor, protecția mediului și securitatea. Legea prevede activitățile desfășurate și măsurile aplicate de autoritățile de supraveghere a pieței, măsurile corective pentru produsele care prezintă un risc, precum și suspendarea, interzicerea punerii la dispoziție pe piață a produselor.

Urmare a concluziilor Comisiei Europene pentru realizarea criteriilor de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, dar și pentru executarea priorităților strategice necesare pentru deschiderea negocierilor de aderare, „Republica Moldova trebuie să analizeze întreaga sa legislație și practicile administrative din domeniul nearmonizat pentru a verifica respectarea obligațiilor incluse în articolele 34-36 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și în

jurisprudența Curții Europene de Justiție”, transpunerea legislației UE din domeniul nearmonizat, din care face parte Directiva Consiliului nr. 69/493/CEE, este o prioritate. Urmare celor menționate, precum și în scopul aplicării în Republica Moldova a prevederilor Directivei Consiliului nr. 69/493/CEE pentru produsele din sticlă cristal a fost elaborat proiectul de hotărâre de Guvern.
2. Stabilirea obiectivelor
a) <i>Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)</i>
Obiectivele care se propun a fi atinse sunt: a) protejarea consumatorilor și agenților economici de efectele nocive ale cadrului legal existent privind produsele din sticlă cristal prin ajustarea acestuia la cadrul legal european; b) stabilirea cerințelor clare către produsele din sticlă cristal pe care trebuie să le respecte agenții economici la punerea la dispoziție pe piață a acestora și simplificarea cerințelor de reglementare. Excluderea cerințelor contradictorii, excesive și confuze către produsele din sticla cristal; c) reducerea prejudiciilor atât pe dimensiunea sănătății populației cât și prejudicii de ordin financiar urmare a procurării produselor din sticlă cristal. Având în vedere, că până în prezent au fost efectuate acțiuni de supraveghere a pieței minime, în nici un mod nu pot fi evaluate prejudiciile aduse consumatorilor la comercializarea produselor din sticlă cristal; d) facilitarea liberei circulații a produselor din sticlă cristal prin stabilirea unor cerințe armonizate care vor contribui la creșterea calității produselor puse la dispoziție pe piață, asigurând în același timp un nivel ridicat de protecție împotriva unuia sau mai multor pericole pentru asigurarea drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor. Simultan, diminuarea prejudiciilor aduse consumatorilor prin diminuarea practicilor comerciale incorecte.
3. Identificarea opțiunilor
a) <i>Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție</i>
I - opțiunea „a nu face nimic”. Opțiunea respectivă prevede păstrarea în vigoare a Ordinului nr. OMCDT73/2006 din 04.12.2006 pentru aprobarea reglementărilor tehnice cu privire la sticla cristal . Ca urmare și pe viitor nu va fi clarificată situația privind punerea la dispoziție pe piață a produselor din sticla cristal.
b) <i>Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țin seama de cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate</i>
II - opțiunea „elaborarea și adoptarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal” Proiectul vine cu un șir de măsuri, și anume: • Eliminarea produselor din sticlă cristal neconforme. Etichetele obligatorii de pe produse vor simplifica urmărirea originii produselor din sticlă cristal neconforme, facilitând retragerea produselor care prezintă un risc; • Stabilirea cerințelor clare către produsele din sticlă cristal, care trebuie să fie respectate la etichetarea acestor produse; • Definirea mai clară a responsabilităților părților implicate la toate nivelurile lanțului de punere la dispoziție pe piață al produselor din sticlă cristal. Operatorii economici vor trebui să își păstreze vigilența pentru a pune la dispoziție pe piață produse conforme și a garanta protecția drepturilor legitime ale consumatorilor; • Stabilirea metodelor de încercare pentru determinarea proprietăților chimice și fizice ale categoriilor de sticlă cristal; • Stabilirea activităților de supraveghere a pieței bazate pe risc și răspunderea pentru conformitatea produselor;

Noile prevederi vizează garantarea producției și punerii la dispoziție pe piață a produselor din sticlă cristal conforme, cu consecințe pentru operatorii economici care nu se conformează. Așadar, un produs din sticlă cristal pus la dispoziție pe piață trebuie în primul rând să garanteze protecția drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor, iar acesta poate fi asigurată doar cu respectarea cerințelor prevăzute de hotărârea Guvernului care transpune Directiva Consiliului nr. 69/493/CEE și care sunt obligatorii.
<i>c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare</i>
Urmare a examinării problemei, riscuri relevante care pot cauza eșecul opțiunii recomandate nu au fost identificate. Respectiv, nu sunt identificate opțiuni alternative.
4. Analiza impacturilor opțiunilor
<i>a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate</i>
În cazul aplicării opțiunii „a nu face nimic” survin următoarele efecte negative: - consumatorii și în continuare nu vor fi protejați de efectele nocive ale produselor neconforme puse la dispoziție pe piață; - nu vor fi diminuate prejudiciile de ordin financiar urmare a utilizării practicilor comerciale înșelătoare; Reieșind din faptul, că produsele neconforme și practicile comerciale înșelătoare afectează drepturile legale ale consumatorilor, beneficii pentru situația actuală nu au fost identificate.
<i>b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea</i>
După cum s-a menționat la pct. b) din compartimentul I structura importurilor nu va fi afectată. Ca urmare se presupune păstrarea raportului: - 84,9 % din importuri provin din țările UE și Turcia; - 2,1 % din importuri provin din Ucraina; - 15,1% din importuri provin din Belarus și Rusia. Ținând cont, că pe perioada anilor 2020-2022 a fost efectuată o singură acțiune de supraveghere a pieței pentru un singur sortiment de produs – pahare din sticlă cristal, nu există previzibilitate în raport cu conformarea stocurilor existente de produse din sticla cristal cu cerințele stabilite în proiectul de hotărâre de Guvern. Cu toate acestea simbolurile de identificare pentru produsele din sticla cristal, ar trebui să existe pe produsele deja puse la dispoziție pe piață, deoarece prevederea există și în cadrul normativ existent. Ca urmare proiectul nu ar afecta produsele din sticla cristal puse la dispoziție pe piață. Este de menționat, că proiectul de hotărâre de Guvern nu prevede capitolul evaluarea conformității. Ca urmare efectuarea procedurilor de certificare precum și dezvoltarea de organisme de certificare nu este necesară. Este de menționat, că astfel de organisme de certificare nici nu au fost dezvoltate. Costurile Aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului <i>pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal</i> nu presupune instituirea unor cheltuieli din partea statului. În linii generale costurile sunt legate în primul rând de elaborarea documentului propriu zis, însă aceste costuri sânt nesemnificative și se referă la: - cheltuielile ce țin de publicarea actului normativ în Monitorul Oficial; - costurile ce țin de elaborarea și procedura de aprobare a proiectului menționat. Aprobarea proiectului propus nu va avea impact negativ asupra activității de întreprinzător, deoarece nu va genera cheltuieli suplimentare din partea acestora. Beneficiile: Beneficiile scontate ale opțiunii recomandate sunt garantarea producției și punerea la dispoziție pe piață a produselor din sticlă cristal conforme, precum și diminuarea prejudiciilor de ordin financiar urmare a utilizării practicilor comerciale înșelătoare.

Propunerea actuală va contribui să ofere un cadru juridic mai structurat și mai clar. Totodată, agenții economici vor fi exceptați de cerința de a dispune de aviz sanitar pentru produsele din sticlă cristal. Este de menționat, că avizul sanitar pentru produsele de import se eliberează pe un termen de 1 an cu titlu gratuit. Eliberarea acestuia se efectuează în baza încercărilor efectuate de Centrul de încercări de laborator al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Schimbările propuse vor aduce următoarele beneficii sociale: creșterea gradului de conformitate a produselor din sticlă cristal, ceea ce va mări încrederea consumatorilor că produsele puse la dispoziție pe piață națională dețin aceleași caracteristici ca și produsele puse la dispoziție pe piața europeană și care sunt stabilite în statele membre UE. Va fi adusă o claritate în procesul de supraveghere a pieței. Concomitent, se presupune și diminuarea semnificativă a produselor din sticlă cristal neconforme puse la dispoziție pe piața națională.
b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea
-
c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta
Soluția propusă nu prezintă riscuri majore sau evidențe de a eșua. Riscurile cele mai evidente se raportează la modul de punere în aplicare și implementare a prevederilor proiectului propus. În cazul în care procesul de implementare nu va fi desfășurat corespunzător și nu vor fi puse în aplicare unele mecanisme sau procese, atunci prevederile corespunzătoare din hotărâre nu vor avea efectul scontat. Spre exemplu, nu este suficient ca în hotărâre să fie stabilite metodele pentru determinarea proprietăților chimice și fizice ale categoriilor de sticlă cristal, este extrem de important ca organul de supraveghere a pieței să execute sarcinile stabilite privind supravegherea pieței produselor din sticlă cristal.
d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi
-
Concluzie
e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați
Urmare a analizării opțiunilor prezentate, se recomandă aprobarea proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal. Varianta preliminară a proiectului se anexează. Se recomandă ca proiectul actului propus să între în vigoare la 6 luni de la data publicării acestuia.
5. Implementarea și monitorizarea
a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare
Pentru implementarea opțiunii recomandate nu sînt necesare schimbări instituționale. În baza hotărârii în cauză vor fi întreprinse activitățile în conformitate cu Legea nr.7/2016 privind supravegherea pieței în ceea ce privește comercializarea produselor nealimentare. Prevederile legale sunt un instrument eficient pentru monitorizarea implementării prevederilor hotărârii de Guvern propuse spre aprobare.
b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea
În calitate de indicatori de performanță pot fi: - ponderea de produse din sticlă cristal puse la dispoziție pe piață, care nu sunt conforme cu cerințele stabilite; - numărul de sancțiuni și măsuri restrictive aplicate de organul de supraveghere a pieței

c) <i>Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea.</i>			
Posibilitatea colectării indicatorilor de performanță menționați la lit.b) va apărea peste un an de la intrarea în vigoare a proiectului de hotărâre. În paralel este important de organizat sondaje și mese rotunde cu agenții economici pentru a putea stabili schimbarea percepției.			
6. Consultarea			
a) <i>Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă</i>			
Principalele grupuri de interese: 1. Autoritățile publice și autoritățile cu funcții de control și instituții publice: Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Sănătății, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Supravegherea Pieței. 2. Agenții economici: reprezentanți autorizați ai producătorilor, importatorii, distribuitorii de produse din sticla cristal.			
b) <i>Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților</i>			
Consultarea a fost demarată prin publicarea, la 31.03.2023, pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, compartimentul "Transparență decizională", a anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Reglementării tehnice privind sticla cristal (https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/10269).			
La data de 07.06.2023 pe pagina web oficială a Ministerului Economiei, compartimentul "Transparență decizională", a fost publicat pentru consultare analiza impactului de reglementare.			
c) <i>Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)</i>			
Comentariile, obiecțiile și propunerile părților consultate au fost analizate și luate în considerație la îmbunătățirea proiectului actului normativ și analizei impactului de reglementare.			
			Anexă
Tabel pentru identificarea impacturilor			
Categorii de impact	Punctaj atribuit		
	Opțiunea propusă	Opțiunea alternativă 1	Opțiunea alternativă 2
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	+1	0	0
povara administrativă	0	0	0
fluxurile comerciale și investiționale	0	0	0
competitivitatea afacerilor	+1	0	0
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	+1	0	0
concurența pe piață	+1	0	0
activitatea de inovare și cercetare	0	0	0
veniturile și cheltuielile publice	0	0	0
cadru instituțional al autorităților publice	0	0	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	+3	0	0
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0	0	0
situația social-economică în anumite regiuni	0	0	0
situația macroeconomică	0	0	0
alte aspecte economice	0	0	0
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	0	0	0

nivelul de salarizare	0	0	0
condițiile și organizarea muncii	0	0	0
sănătatea și securitatea muncii	0	0	0
formarea profesională	0	0	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	0	0
nivelul veniturilor populației	0	0	0
nivelul sărăciei	0	0	0
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	0	0
diversitatea culturală și lingvistică	0	0	0
partidele politice și organizațiile civice	0	0	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	0	0
modul sănătos de viață al populației	0	0	0
nivelul criminalității și securității publice	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	0	0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	0	0
nivelul și calitatea educației populației	0	0	0
conservarea patrimoniului cultural	0	0	0
accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	0	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0	0	0
discriminarea	0	0	0
alte aspecte sociale	0	0	0
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	0	0
calitatea aerului	0	0	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	0	0
biodiversitatea	0	0	0
flora	0	0	0
fauna	0	0	0
peisajele naturale	0	0	0
starea și resursele solului	0	0	0
producerea și reciclarea deșeurilor	0	0	0
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	0	0
consumul și producția durabilă	0	0	0
intensitatea energetică	0	0	0
eficiența și performanța energetică	0	0	0
bunăstarea animalelor	0	0	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	0	0
utilizarea terenurilor	0	0	0

alte aspecte de mediu	0	0	0
<i>Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>			
			Anexe
Proiectul preliminar de act normativ			